

Étkezési Kalkulációs Program 3.0

Felhasználói Kézikönyv

Soós Sándor, 2014. Sopron

Utolsó módosítás: 2014. augusztus 14.

Tartalomjegyzék

- [1. Bevezetés](#)
- [2. Általános tudnivalók a programról](#)
 - [2.1. A program általános kezelése](#)
 - [2.1.1. A program felhasználói felülete](#)
- [3. A program funkciói csoportosítva](#)
 - [3.1. Adatbázisok](#)
 - [3.1.1. Árutörzs](#)
 - [3.1.2. Szállítók](#)
 - [3.1.3. Bölcshődék](#)
 - [3.1.4. Receptek](#)
 - [3.1.4.1. Mozgás a receptek között](#)
 - [3.1.4.2. Receptek és alkotórészek törlése](#)
 - [3.1.4.3. Új recept létrehozása](#)
 - [3.1.4.4. Új alkotórész felvétele](#)
 - [3.1.4.5. Változó receptek kezelése](#)
 - [3.1.4.6. Egy étel tápanyagtartalmának megtekintése](#)
 - [3.1.5. Étlap felvitel](#)
 - [3.1.6. Heti étlap](#)
 - [3.2. Törzsadatok](#)
 - [3.2.1. Mértékegységek](#)
 - [3.2.2. Ételcsoportok](#)
 - [3.2.3. Receptcsoportok](#)
 - [3.2.4. Csoportok](#)
 - [3.2.5. Étkezések](#)
 - [3.3. Mozgások](#)
 - [3.3.1. Bevételek listája](#)
 - [3.3.2. Kiadások listája](#)
 - [3.3.3. Új bevétel](#)
 - [3.3.4. Új kiadás](#)
 - [3.4. Kalkuláció](#)
 - [3.5. Listák](#)
 - [3.5.1. Listák képernyőre](#)
 - [3.5.2. Listák nyomtatóra](#)
 - [3.5.3. Listák átadása Excel, vagy PDF formátumban](#)
- [4. Javasolt munkafolyamat](#)
- [5. Felmerült és tisztázandó kérdések](#)
 - [5.1. Nettó tömeg kezelése](#)

6. Melléklet

6.1. Ábrák jegyzéke

<u>6.1.1.</u>	<u>1. ábra - Induló képernyő</u>
<u>6.1.2.</u>	<u>2. ábra - Az űrlapok felépítése és kezelőszervei</u>
<u>6.1.3.</u>	<u>3. ábra - Receptek űrlap</u>
<u>6.1.4.</u>	<u>4. ábra - Új tétel felvitele a receptbe</u>
<u>6.1.5.</u>	<u>5. ábra - Az étel tápanyagtartalmának megtekintés</u>
<u>6.1.6.</u>	<u>6. ábra - Heti étlap</u>
<u>6.1.7.</u>	<u>7. ábra - Kalkuláció űrlap</u>
<u>6.1.8.</u>	<u>8. ábra - Az elvégzett kalkuláció</u>
<u>6.1.9.</u>	<u>9. ábra - Listák</u>
<u>6.1.10.</u>	<u>10. ábra - Nyomtatási kép</u>

1. Bevezetés

A programot a Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék megrendelésére Soós Sándor egyéni vállalkozó készítette 2014. első félévében.

Ha bármilyen kérdése, ötlete vagy javaslata van, írja meg e-mailben a soossandor@soossandor.hu e-mail címre!

2. Általános tudnivalók a programról

A program az 1994-ben készült első verzió, majd a 1996-ban készült második verzió alapjain nyugszik. Funkciói nagyon hasonlóan működnek a korábbiakhoz, ezért aki ismeri a korábbi programot, annak könnyű dolga van, ha át kíván térni az új változatra.

Ugyanakkor a program kihasználja a mai korszerű információ-technológia eszközeit, ezért használata könnyebb, egyszerűbb annak ellenére, hogy olyan új lehetőségeket kínál, amelyek a régi programmal nem, vagy csak nagyon nehezen lettek volna megvalósíthatók. Például nagyon egyszerűen lehet adatokat cserélni más rendszerekkel, akár az Interneten keresztül is.

2.1. A program általános kezelése

A program Microsoft Access 2010 alatt készült, ezért a kezelőfelülete megegyezik azzal. Aki használt már ilyen programot, az nagyon ismerősnek fogja találni, nyugodtan átlapozhatja a következő pontot.

2.1.1. A program felhasználói felülete

A következő ábrán ([1. ábra](#)) látjuk a program induló felületét, rajta megjelöltük a használható kezelőszerveket.

A Főmenü egyes pontjaira kattintva, a baloldali Almenüben megjelennek a megfelelő menüpontok. Itt kattintva egy pontra, a Munkaterületen megjelenik az adott párbeszédablak.

A [2. ábra](#) segítségével ismerkedjünk meg a párbeszédablakok felépítésével és használatával!

Az űrlap alsó keretén találjuk a rekordválasztó gombokat. Itt tudjuk kiválasztani az első, az előző, a következő, vagy az utolsó rekordot. Középen látjuk az aktuális rekord sorszámát és az összes rekord számát. Ha tudjuk, hogy hányadik rekordra szeretnénk ugrani, akkor közvetlenül is beírhatjuk ide, a Kereső mezőben pedig bármilyen szövegrészletre kereshetünk az aktuális adattáblában. Miután beírtuk a keresendő szövegrészletet, az ENTER többszöri leütésével vehetjük sorra a találatokat.

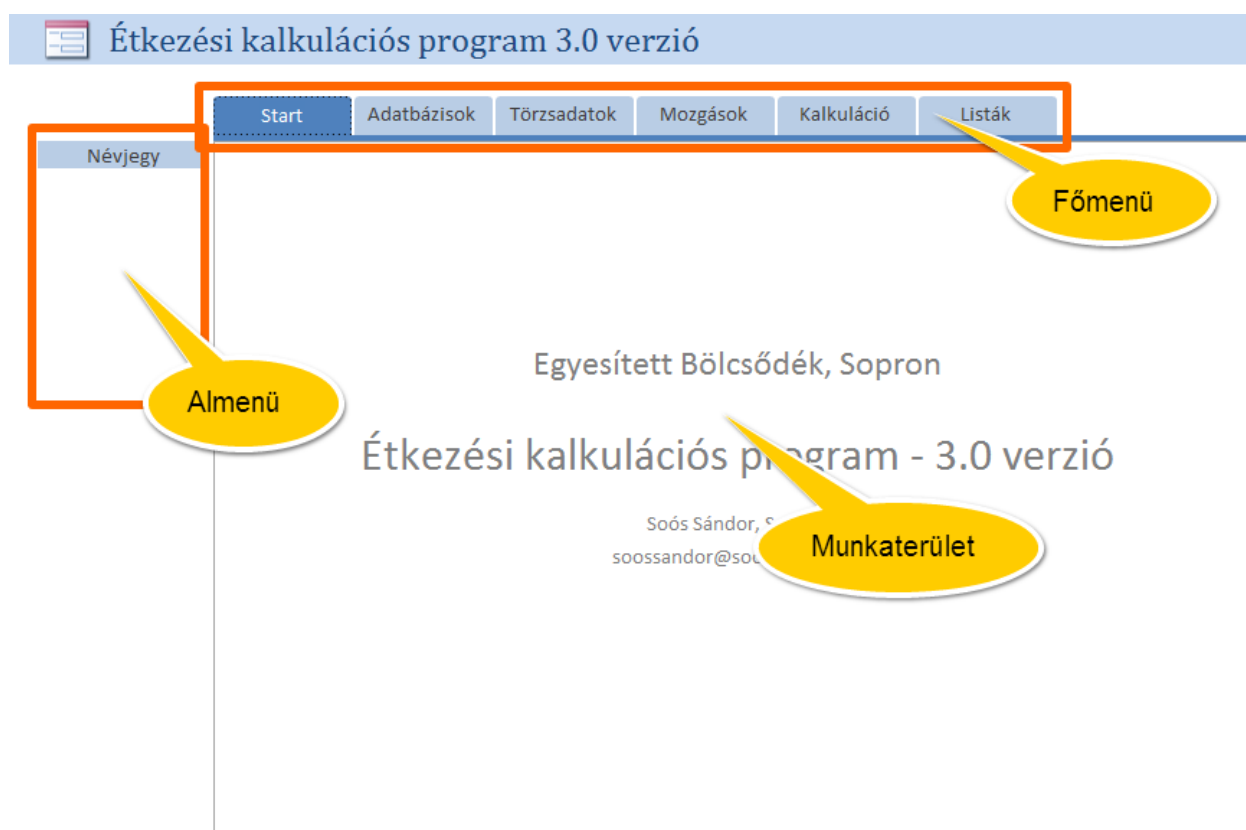
Az adatmezők között egérekattintással, vagy a TAB, Shift-TAB és nyílbillentyűkkel tudunk mozogni előre, illetve hátra.

Ha ki akarjuk jelölni az egész rekordot, akkor a bal oldalon lévő szürke sávra kell kattintanunk.

Erre két okból lehet szükségünk, így törölhetünk egy teljes rekordot (a DEL billentyűvel), vagy a Vágólapra másolhatunk egy teljes rekordot, hogy utána egy új rekordba másoljuk. Ehhez a jobb egérgombbal kattintsunk a baloldali szürke sávra és a megjelenő helyi menüből válasszuk a Másolás (Copy) parancsot! Ezután kezdjük egy új rekordot az alsó Új rekord gombbal, majd válasszuk a Beillesztés parancsot a helyi menüből. A helyi menü helyett használhatjuk a megszokott Ctrl-C, Ctrl-V billentyű kombinációkat is.

Fontos megjegyeznünk, hogy a képernyőn nincsen Mentés parancs. Ez azért van, mert mindig automatikusan történik meg az adatok mentése, amint átlépünk egy másik rekordra. Ezt mutatja a baloldali szürke sáv tetején lévő szimbólum. Amikor itt egy háromszög jelet látunk, akkor minden adat mentésre került. amikor módosítjuk a rekordot, akkor ez a jel ceruzára változik egészen addig, amíg meg nem történik a mentést. Akkor újra háromszöggé alakul. Amikor ceruzát látunk, akkor az ESCAPE billentyűvel visszatérhetünk az utolsó mentett állapothoz.

Ennyit kell tudnunk ahhoz, hogy minden űrlapot használni tudjunk.

1. ábra - Induló képernyő

2. ábra - Az űrlapok felépítése és kezelőszervei

3. A program funkciói csoportosítva

Ebben a fejezetben sorra vesszük a program funkcióit. Az űrlapok kezelését itt nem részletezzük, mert az mindenben megegyezik az előző pontban leírtakkal.

3.1. Adatbázisok

Ebben a menüben kezeljük a programban szereplő összetettebb adatbázistáblákat. Az egyszerűbb táblákat elkülönítve kezeljük a Törzsadatok menüpontban.

3.1.1. Árutörzs

Ebben a táblában tartjuk nyilván azokat az árukat, amelyek mozgását követni akarjuk a programmal. Ezeket vásároljuk meg a beszállítóktól és ezeket adjuk ki a bölcsődéknek.

A nyilvánvaló adatokon felül a következő speciális adatokat kezeljük a programban:

- **Készlet:** Ekkora mennyiség van a raktárunkban ebből az árucikkből
- **Készletérték:** A raktárban lévő mennyiség Ft-ban kifejezett értéke a következő mezőben

tárolt egységárral számolva. Az egységárat speciális módon számoljuk, ezt ott részletezzük.

- **Egységár:** A raktárban lévő készlet számított egységára. Mivel napjainkban nagyon gyakran változik a szállítók által alkalmazott fogyasztói ár, ezért egy speciális számítási módot alkalmazunk, hogy egységesen tudjuk kezelni a raktárban lévő, esetleg különböző beszerzésből származó áruk értékét. A számítás módja a következő:

Új beszerzéskor összeadjuk a raktárban lévő és a most beszerzett áruk mennyiségét és értékét. Ezután elosztjuk az összértéket a mennyiséggel és a hányadost tároljuk el az egységár mezőben. Mostantól ezt tekintjük az áru pillanatnyi egységárának, a következő időszakban ezzel számoljuk a kiadott áruk értékét egészen addig, amíg újabb beszerzés nem történik.

- **Nettó tömeg:** Ezzel a mezővel tudjuk kompenzálni azokat az eseteket, amikor a beszerzett árut nem tudjuk veszteségmentesen felhasználni. Ez a helyzet például a zöldségekkel, amelyeket meg kell pucolni, vagy a befőttekkel, amelyek esetében számításba kell vennünk a csomagoló anyag tekintélyes tömegét. Ha megértjük a program számítási módját, akkor más speciális eseteket is kezelni tudunk ezzel a módszerrel.

Amikor a program kiszámítja egy árucikk tápanyagtartalmát, akkor az adott mennyiséget elosztja 1000-rel és megszorozza a Nettó tömeg mezővel.

Ha nem akarjuk módosítani a kalkulációt, akkor írunk 1000-et a Nettó tömeg mezőbe! Ha pedig egy zöldség esetében átlagosan 10% a veszteség, akkor írunk 900-at!

- **Tápanyagtartalom:** A következő tápanyagfajtákat kezeljük: fehérje, zsír, szénhidrát, kalória, C-vitamin. Emellett két további adat kezelésre van felkészítve a program, ezeket nevezzük Adat 2- nek és Adat 3-nak.

Ezekbe a mezőkbe kell beírni, hogy az adott árucikk 100 grammnyi mennyisége mennyit tartalmaz az adott tápanyagból. Ha ezt megtettük, akkor a program képes kiszámolni, egy adott recept alapján elkészített étel tápanyagtartalmát.

3.1.2. Szállítók

A program nyilvántartja, hogy kitől szereztük be a különböző árucikkeket. Minden beszerzésnél megadhatjuk, hogy ki a szállító. Csak olyan szállítót tudunk kiválasztani, amit előzőleg felvettünk ebbe az adattáblába. Ezek után a program ki tudja listázni napi bontásban, hogy miből, mennyit, milyen értékben vásároltunk az egyes szállítóktól.

A program csak a szállítók nevét használja, de ezt a menüpontot kihasználhatjuk noteszként, telefonregiszterként és címlistaként is. Tetszőleges feljegyzéseket is rendelhetünk az egyes szállítókhoz. Erre alkalmasak a Leírás, Jegyzet és Megjegyzés mezők egyaránt.

3.1.3. Bölcsődék

A szállítókhoz hasonlóan a bölcsődékről is nyilvántarthatunk tetszőleges információkat. A programnak itt is csak a névre van szüksége.

3.1.4. Receptek

3.1.4.1. Mozgás a receptek között

A receptek kezeléséhez válasszuk ki az Adatbázisok csoport Receptek parancsát! Ekkor megjelenik az [3. ábrán](#) látható űrlap. Ez egy kettős űrlap, ami azt jelenti, hogy a képernyő alján lévő rekordléptető gombokkal tudunk lépegetni a receptek között, míg a képernyő közepén lévővel az éppen kiválasztott recept alkotórészeit vehetjük sorra. Az alsó Keresés mezővel tudjuk előkeresni a módosítani kívánt receptet, míg a felsővel az aktuális recept alkotórészei között kereshetünk. Elég a név egy tetszőleges részét begépelnünk, a program máris odaugrik az első olyan receptre, ami tartalmazza a megadott szövegrészletet. Az ENTER billentyűvel léphetünk a következőre. Ha ismerjük a keresett recept sorszámát, akkor azt is beírhatjuk az alsó Aktuális rekord mezőbe.

3.1.4.2. Receptek és alkotórészek törlése

Hasonlóan két eszközünk van a törlésre. Ha az űrlap bal szélén lévő szürke sávra kattintunk akkor ezzel kiválasztjuk a teljes receptet. Ha most leütjük a Del billentyűt, akkor kitöröljük az egész receptet. A program előbb még feltesz egy megerősítő kérdést, ha ekkor Igen gombot nyomunk, akkor megtörténik a recept törlése.

Hasonlóan, ha az egyik alkotórész előtti szürke sávban kattintunk, akkor csak ezt az alkotórészt választjuk ki és a Del billentyűvel ezt tudjuk kitörölni a receptből. Az egér lefelé-felfelé húzásával több alkotórészt is kijelölhetünk egyszerre.

3.1.4.3. Új recept létrehozása

Ha új receptet szeretnénk létrehozni, akkor az ablak alján lévő Új rekord gombra kell kattintanunk.

Étkezési kalkulációs program 3.0 verzió

Start

Adatbázisok

Törzsadatok

Mozgások

Kalkuláció

Listák

Árutörzs

Szállítók

Bölcödék

Receptek

Étlap felvitel

Heti étlap

Recept

Új tételek felvitel

Tápanyagok

Sorszám

375

Receptcsoport

Levesek

Receptnév

Kolbászos bableves

Adagszám

10

Leírás

Tételek

Tét	Mennyiség	Árucikk	Változó
1	0,05	Só	☐
2	0,10	Étolaj	☒
2	0,10	Zsír	☒
3	0,40	Liszt	☐
4	1,00	Tojás	☐
5	0,01	Delikát	☐
6	0,05	Vérőbors	☐

Rekord: 1, összesen 20

Rekord: 1, összesen 842

3. ábra - Receptek űrlap 1

3.1.4.4. Új alkotórész felvétele

Ha egy már meglévő recepthez szeretnénk felvenni egy új alkotórészt, akkor váltsunk át az Új tételek felvitel űrlapra az ablak tetején lévő Új tételek felvitelre kattintva. Ekkor megjelenik a [4. ábrán](#) látható képernyő.

Itt egyszerűen töltsük ki az üres mezőket, majd kattintsunk a Hozzáad gombra!

Az árucikkeket listából választhatjuk ki, nem kell fejből tudnunk.

Ha végeztünk az új tételek felvitelével, váltsunk vissza a Recept fülre, és a fenti módon folytathatjuk a munkát!

3.1.4.5. Változó receptek kezelése

A program egy különleges szolgáltatása a változó receptek kifinomult kezelése. A gyakorlatban szinte minden receptet különböző változatokban használunk, pl. nyáron friss, télen mirelit zöldséget teszünk a főzelékbe, van mikor étolajat, van mikor zsírt használunk. Annak érdekében, hogy ezeket a variációkat ne kelljen külön receptként kezelni, kidolgoztunk egy speciális módszert. Bármelyik recept bármelyik tételét megjelölhetjük változónak, ez azt jelzi a programnak, hogy az ilyen tételeket lehet, hogy használni fogjuk, lehet, hogy nem egy adott étel

elkészítésekor. Ezt csak a napi kalkulációkor fogjuk eldönteni. Természetesen ezt a receptben is bármikor módosíthatjuk, a kalkulációkor fogja megnézni a program, hogy az adott tétel fix, vagy változó a receptben.

Étkezési kalkulációs program 3.0 verzió

Start Adatbázisok Törzsadatok Mozgások Kalkuláció Listák

Árutörzs
Szállítók
Bölcsődék
Receptek
Étlap felvitel
Heti étlap

Receptek

Recept Új tételek felvitel Tápanyagok

Árucikk Mennyiség Tételsorszám Változótétel Hozzáad

Tételek

Tét	Mennyiség	Árucikk	Változó
1	0,05	Só	☐
2	0,10	Étolaj	☒
2	0,10	Zsír	☒
3	0,40	Liszt	☐
4	1,00	Tojás	☐
5	0,01	Delikát	☐
6	0,05	Vöröshagyma	☐

Rekord: 1, összesen 20 Nincs szűrő Keresés

Rekord: 1, összesen 842 Nincs szűrő Keresés

4. ábra - Új tétel felvitel a receptbe

3.1.4.6. Egy étel tápanyagtartalmának megtekintése

A receptek űrlap harmadik fülére kattintva megtekinthetjük az adott étel tápanyagtartalmát. (5. ábra) Ilyenkor a program az Árucikkeknél bemutatott módon kiszámítja az adott étel tápanyagtartalmát.

A program speciálisan kezeli a változó receptek tápanyagtartalmát. Ha egy tétel változóként szerepel a receptben, akkor a program fele mennyiséggel számol vele az étel összesített tápanyagértékeinek kiszámításakor.

Start

Adatbázisok

Törzsadatok

Mozgások

Kalkuláció

Listák

Árutörzs

Szállítók

Bölcsődék

Receptek

Étlap felvitel

Heti étlap

Receptek

Recept

Új tételek felvitel

Tápanyagok

Kolbászos bablevés

Fehérje: 106,491

C-vitamin: 0,000

Zsír: 110,172

Adat 2: 0,000

Szénhidrát: 371,229

Adat 3: 0,000

Kalória: 2 144,239

Tételek

Tét	Mennyiség	Árucikk	Változó
1	0,05	Só	☐
2	0,10	Étolaj	☒
2	0,10	Zsír	☒
3	0,40	Liszt	☐
4	1,00	Tojás	☐
5	0,01	Delikát	☐
6	0,05	Vöröshagyma	☐

Rekord: 1, összesen 20
Nincs szűrő
Keresés

Rekord: 1, összesen 842
Nincs szűrő
Keresés

5. ábra - Az étel tápanyagtartalmának megtekintése

3.1.5. Étlap felvitel

Ebben a pontban tudjuk feltölteni az étlapot. Megadva a megfelelő adatokat felvihetünk egy új ételt az étlapba, vagy módosíthatunk egy korábban felvittet.

Az étlap áttekintését és kinyomtatását a következő pont (Heti étlap) segíti.

3.1.6. Heti étlap

A [6. ábrán](#) láthatjuk a Heti étlap képernyőt. Ezen az űrlapon egyszerre egy hét étlapját tudjuk megjeleníteni. Miután a Dátum mezőben kiválasztottunk egy napot, az öt oszlopba betöltődik következő 5 nap étlapja. Ha hétfői napot választottunk ki, akkor ez valóban egy hetet jelent. A szürke mezők jelzik a hét napjait.

A program képes kinyomtatni is a heti étlapot. Ehhez először váltsunk át az erre szolgáló gombbal, majd ott válasszuk ki a megfelelő napot, illetve hetet, majd nyomjuk meg a Nyomtatási kép gombot.

Étkezési kalkulációs program 3.0 verzió

Start Adatbázisok Törzsadatok Mozgások Kalkuláció Listák

Heti étlap

Megnyitás nyomtatáshoz

Nyomatási kép

Csoport: G

Dátum: 2013.12.02.

Előző-következő hónap, hét, nap választó

Átváltás nyomtatáshoz

Dátumválasztó

Nyomatási kép

Heti étlap

	2013.12.02.	K	2013.12.03.	Sze	2013.12.04.	Cs	2013.12.05.	P	2013.12.06.
Tízórai	Gy. Félbarna kenyér Gy. Margarin Gy. Tejeskávé	Gy. Karamell Gy. Kuglóf		Gy. Vízkecske - margarin	Gy. Ízesített körözött Gy. Karamell Gy. Kenyér Gy. Zöldpaprika		Gy. Félbarna kenyér Gy. Retek Gy. Tejeskávé Gy. Zalai-margarin		
Ebéd	Gy. Alma	Gy. Alma	Gy. Banán	Gy. Narancs	Gy. Alma	Gy. Finomfőzelék Gy. Gyümölcszelet Gy. Ivólé-rostlé Gy. Reszelt sajt	Gy. Monte puding Gy. Sült csirkemáj Gy. Szőlő Gy. Tökfőzelék		
Uzsonna	Gy. Limonádé Gy. Margarinosenyér Gy. Vegyesgyümölcstál	Gy. Húskenyér - ráma Gy. Kakaó Gy. Retek Gy. Zsemle	Gy. Csipkebogyótea Gy. Gyümölcsjoghurt Gy. Margarinos puffancs	Gy. Baromfi párizsi - ráma Gy. Kenyér	Gy. Citromos tea Gy. Gabonapehely tejjel Gy. Margarinoskenyér				
Fehérje	75,038	39,539	125,448	120,080	34,666				
Zsír	85,084	37,400	114,5	173,190	24,507				
Szénhidrát	333,284	92,119	474,866	419,454	122,153				
Kalória	2 396,279	874,940	2 944,012	3 759,160	860,945				
C-vitamin	0,000	0,000	20,000	5,000	10,000				

Napi tápanyag összegek

6. ábra - Heti étlap

3.2. Törzsadatok

Ebben a menüpontban találhatjuk meg a program alapjait képező egyszerű adatbázistáblákat. Ezekkel tudjuk meghatározni, hogy milyen alapadatokkal dolgozzon a program.

3.2.1. Mértékegységek

Itt adjuk meg, hogy milyen mértékegységekkel tartsuk nyilván az árucikkeket és mivel számoljunk a receptekben.

Megállapodtunk abban, hogy majdnem minden árucikket kg-ban tartunk nyilván, nem használunk grammot. Néhány esetben használunk darabot és litert.

3.2.2. Ételcsoportok

Az árucikkeket különböző csoportokba soroljuk, ezeket adjuk meg itt. Pl. Gyümölcs, Hús, Kenyér, Tej, tejtermék, stb.

3.2.3. Receptcsoportok

A készített ételeket is csoportokba sorolhatjuk, pl. Édességek, Főzelékek, stb.

3.2.4. Csoportok

Itt adjuk meg, hogy kiknek fogunk étkezést biztosítani külön étlapok alapján. Jelenleg három csoportot használunk: Csecsemők, Gyerekek és Felnőttek

3.2.5. Étkezések

Itt pedig a különböző étkezéseket adhatjuk meg: pl. reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna. A különböző csoportoknak más-más étkezéseket adhatunk meg.

A Sorrend mezővel határozhatjuk meg, hogy a különböző listákon milyen sorrendben szerepeljenek az étkezések. Jelenleg ezt az információt nem használja a program, a megszokott sorrendet használjuk az étlapon: reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora.

3.3. Mozgások

Ebben a menüben tartjuk nyilván és kezeljük az anyagmozgásokat, az árucikkek raktárba való bevételét és onnan való kiadását.

3.3.1. Bevételek listája

Ebben a menüpontban végignézhethetjük a rögzített bevételeket. Ez az ablak csak megtekintésre szolgál, az adatok nem módosíthatók.

A keresés viszont a szokásos módon működik, így bármelyik adat alapján előkereshetjük bármelyik bevételt.

Ebben a menüpontban a képernyőn tudjuk megnézni a bevételeket egyesével. A listák között lesz módunk papírrra nyomtatni egy adott időszak összes bevételét.

3.3.2. Kiadások listája

Ebben a menüpontban végignézhethetjük a rögzített kiadásokat. Ez az ablak csak megtekintésre szolgál, az adatok nem módosíthatók.

A keresés viszont a szokásos módon működik, így bármelyik adat alapján előkereshetjük bármelyik kiadási tételt.

Ebben a menüpontban a képernyőn tudjuk megnézni a kiadásokat egyesével. A listák között lesz módunk papírrra nyomtatni egy adott időszak kiadásait többféleképpen is.

3.3.3. Új bevétel

Ez a menüpont szolgál arra, hogy rögzítsük a bevételeket.

Ez az párbeszéd ablak speciális megoldásokkal segíti az adatrögzítést. Ha megismerjük és kihasználjuk ezeket, akkor nagyon gyorsan és pontosan tudjuk végrehajtani az adatrögzítést.

A következő trükkök működnek ebben az ablakban:

- A Dátum mezőben az aktuális dátum jelenik meg, ha az adott napon rögzítjük a bevételt, akkor ezt nem kell módosítanunk.

- Ha át akarjuk írni a dátumot, akkor kattintsunk bele a mezőbe, így megjelenik egy kis naptár gomb a mező mellett. Erre kattintva megnyílik egy naptár, amivel kényelmesen kiválaszthatjuk a kívánt napot. Ez ugyanígy működik a programban mindenhol, ahol dátumot kell beírunk.
- A dátum beállítása után lépünk az Árucikk listára. Itt kétféleképpen választhatjuk ki a beszerzett árucikket. Ha elkezdjük begépelni a nevét, akkor a program minden billentyűleütéskor megkeresi az első cikket, ami így kezdődik, így általában elég begépelni az első betűket ahhoz, hogy a program megtalálja a megfelelő cikket. Ezt kombinálhatjuk a lista egérrel történő görgetésével, akár pár betű leütése után, akár anélkül.
- Az árucikk kiválasztása után a program előkeresi a megfelelő rekordot az Árutörzsből és az abban talált adatok alapján kitölti a Régi kezdetű sort. Beírja a korábbi raktárkészlet mennyiségét és értékét, valamint a tárolt egységárat.
- A kurzor automatikusan átlép a Bevételezett készlet mezőre, így máris beírhatjuk a bevételezett mennyiséget.
- Az értéket kétféleképpen adhatjuk meg. Kitölthetjük az Egységár, vagy a Készletérték mezőt. Akármelyiket választjuk, a program automatikusan kiszámítja a másikat, és ezzel együtt az Új oszlop három mezőjét is.
- Ezzel végeztünk a program számára fontos adatokkal. Ha szükséges ezután még kitölthetjük az ablak alján lévő mezők bármelyikét.
- Ha minden szükséges mezőt kitöltöttünk, akkor nyomjuk meg a Mentés gombot! Ekkor a program eltárolja a bevételt, kiüríti a mezőket (a Dátum és a Tételtípus kivételével), majd az Árucikk listára viszi a kurzort, így máris folytathatjuk a következő bevételi tétellel.
- Ha tévesen írtunk valamit, a Mezők ürítése gombbal kitörölhetjük az űrlap mezőit mentés nélkül és újakezdhetjük az árucikk kiválasztásától.

3.3.4. Új kiadás

Ha az étlap alapján történő kalkuláció nélkül szeretnénk kiadni valamit a raktárból, akkor azt ezzel a menüponttal megtehetjük.

Az ablak ugyanúgy működik, mint az előző pontban leírt Új bevétel ablak.

3.4. Kalkuláció

Ez a menüpont képes elvégezni azt az összetett számítás sorozatot, amiért a programot létrehoztuk. Kiszámítja, hogy milyen árucikkekből mennyit kell kiadni egy bölcsődének ahhoz, hogy egy adott napi étlapot ki tudjon szolgálni megadott számú gyerekek, vagy felnőttek.

A [7. ábrán](#) és [8. ábrán](#) láthatjuk ezt az összetett űrlapot.

A 7. ábra mutatja a szükséges lépéseket:

1. Adjuk meg a szükséges paramétereket: melyik napra, melyik csoport és melyik bölcsőde számára, hány adagot és melyik étkezést szeretnénk kalkulálni!
2. Nyomjuk meg a jobbra mutató nyíl gombot! Ekkor a program a jobb oldali listába beírja az aktuális étlap szerint tervezett fogásokat, az alsó listában pedig összegyűjti, hogy ehhez milyen árucikkeket kell kiadni. Az utolsó (Valtozoe) oszlopban egy pipával megjelöli

azokat a tételeket, amelyek a receptben változóként szerepelnek.

3. Nézzük végig az alsó listát! A Valtoze oszlopban jelöljük meg pipával azokat a tételeket, amelyeket NEM szeretnénk kiadni, és vegyük ki a pipát azokból a sorokból, amelyek változók voltak, de most ki szeretnénk adni! Olyan sorokat is kipipálhatunk, amelyek a receptben nem változók, de most valamilyen okból nem akarunk kiadni.
4. Nyomjuk meg a lemezt ábrázoló Tárolás gombot! Ekkor a program elvégzi a kiadást, minden olyan tételt kiad, amelyek végén nincsen pipa.

Étkezési kalkulációs program 3.0 verzió

Start Adatbázisok Törzsadatok Mozgások **Kalkuláció** Listák

Kalkuláció

1 Adatok kitöltése

2 Kalkuláció

Dátum 2014.08.11.

Csoport

Létszám

Étkezés

Rekord: 1, összesen 1

Nincs szűrő Keresés

Azonosító	Dátum	Csoport	Receptnev	Arucikk	Mennyiség	Valtoze
(Új)						☐

3 Változó tételek kiválasztása

4 Tárolás

Rekord: 1, összesen 1

Nincs szűrő Keresés

7. ábra - Kalkuláció űrlap

Ezzel elvégeztük a kalkulációt. A [8. ábrához](#) hasonló képet kell látnunk. Ezután jöhet a következő kalkuláció, vagy készen vagyunk.

8. ábra - Az elvégzett kalkuláció

3.5. Listák

Ahogy a [9. ábrán](#) látható, a program jelenleg kilencféle listát kínál az adatok különböző szempontok szerinti kinyomtatására. Minden lista kétféleképpen készíthető el. A baloldali oszlopban lévő gombokkal a listák folytonos formája készíthető el, míg a jobb oldaliakkal a program oldalakra tördeli azokat. Kivételt képez az utolsó lista, mert a "Szállítónként külön lapon" listának nincsen folytonos formája.

A "D" betűvel jelölt listák két dátum közötti napokra vonatkoznak. Ezek esetében a gomb megnyomása előtt állítsuk be az alul lévő két dátum mezőt!

3.5.1. Listák képernyőre

Mindkét esetben először képernyőn jelennek meg a listák, így költségmentesen megtekinthetjük azokat, és csak a hibátlanak bizonyult listákat kell kinyomtatnunk.

A [10. ábrán](#) látható egy oldalakra tördelt lista képernyője. Láthatók azok a gombok, amelyekkel részletesen szabályozhatjuk a lista megjelenését mielőtt nyomtatóra küldenénk.

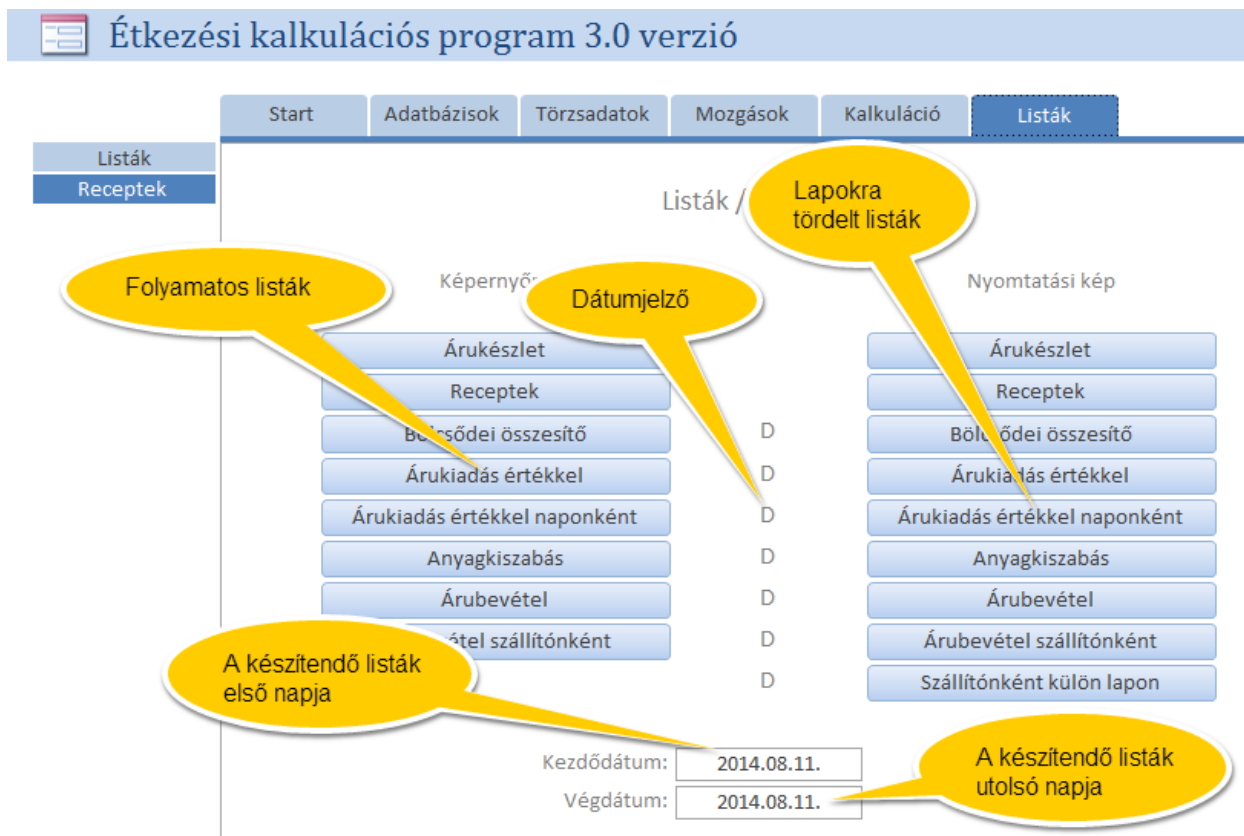
3.5.2. Listák nyomtatóra

A képernyőn megjelenített listát a Nyomtatás gombbal, vagy a Ctrl-P billentyűkombinációval küldhetjük ki a telepített nyomtatók bármelyikére.

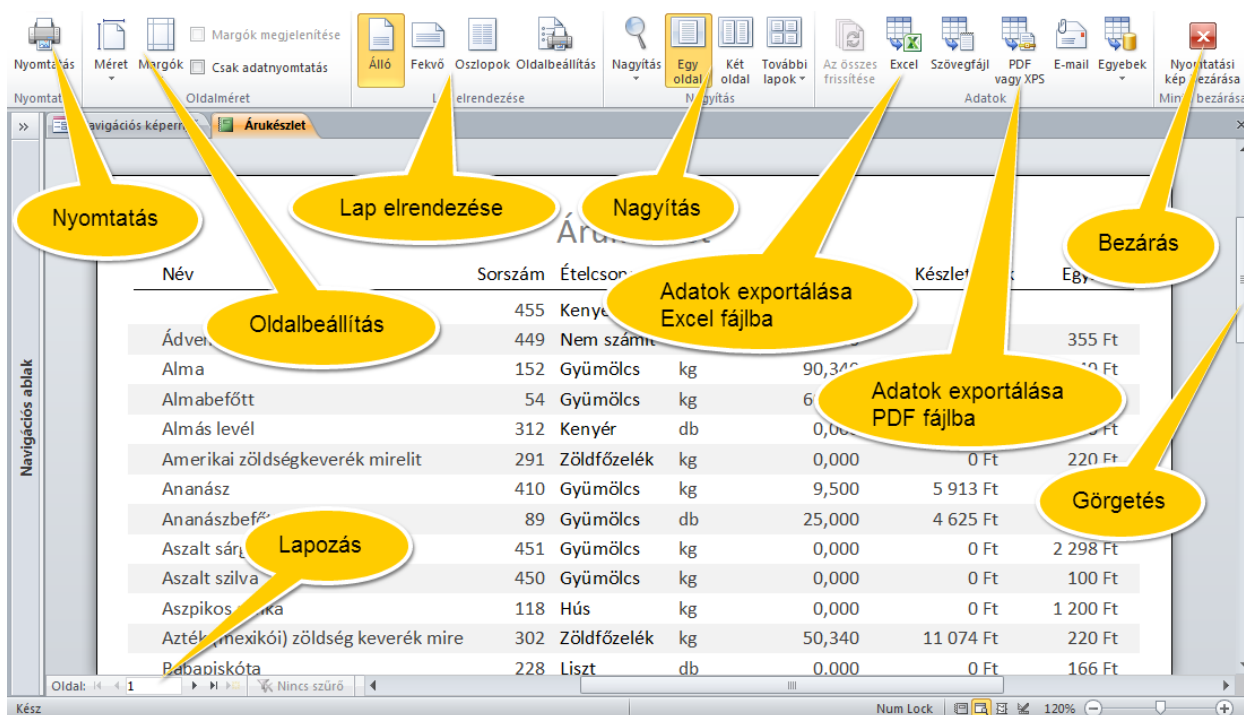
3.5.3. Listák átadása Excel, vagy PDF formátumban

Bármelyik listát exportálhatjuk Excel, vagy PDF formátumba is, így továbbfeldolgozhatjuk, vagy

elektronikus formában továbbíthatjuk azokat.

9. ábra - Listák

10. ábra - Nyomtatási kép

4. Javasolt munkafolyamat

Hogyan használjuk a programot a napi munka során?

Az előző fejezetben bemutatott funkciókat tetszőleges módon felhasználhatjuk, de javasoljuk a következő sorrendet:

1. Nézzük át és ha szükséges állítsuk be a [Törzsadatok](#) menüpontban lévő adattáblákat! Ezt csak egyszer kell elvégeznünk, később csak akkor kell módosítanunk, ha valami megváltozik.
2. Töltsük fel az [Adatbázisok](#) menüben lévő [Árutörzs](#), [Szállítók](#), [Bölcsődék](#) és [Receptek](#) táblákat. Ezt is csak egyszer kell elvégeznünk, később csak változás esetén kell módosítanunk.
3. Legkésőbb az adott hét elindulása előtt rögzítsük az étlapot az [Étlap felvitel](#) paranccsal és nyomtassuk ki a heti étlapot a [Heti étlap](#) paranccsal!
4. Vigyük fel a programba a bevételi számlákat az [Új bevétel](#) paranccsal!
5. Végezzük el a napi kalkulációt a [Kalkuláció](#) paranccsal!
6. Tekintsük át a szükséges listákat a [Listák](#) paranccsal! Amelyik listákra szükség van a napi munkához, azokat nyomtassuk ki, vagy exportáljuk ki PDF formátumban!
7. Tetszőleges gyakorisággal készítsük el Excel, PDF fájl, vagy nyomtatott formátumban az elemzéshez szükséges listákat!

5. Melléklet

5.1. Ábrák jegyzéke

5.1.1. 1. ábra - Induló képernyő

5.1.2. 2. ábra - Az űrlapok felépítése és kezelőszervei

5.1.3. 3. ábra - Receptek űrlap

5.1.4. 4. ábra - Új tétel felvitele a receptbe

5.1.5. 5. ábra - Az étel tápanyagtartalmának megtekintés

5.1.6. 6. ábra - Heti étlap

5.1.7. 7. ábra - Kalkuláció űrlap

5.1.8. 8. ábra - Az elvégzett kalkuláció

5.1.9. 9. ábra - Listák

5.1.10. 10. ábra - Nyomtatási kép